

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

A light blue rectangular background with decorative elements on the left side, including a green balloon at the top, a purple balloon at the bottom, and several yellow triangular confetti pieces scattered around.

Morbid Obesity

خانمی ۳۰ ساله با کله لیتیازیس جهت عمل جراحی کله سیستکتومی کاندید می باشد. وزن او ۱۵۰ kg و قد او ۱۵۰ cm می باشد. او در ویزیت قبل از عمل خواب آلود مشاهده شد. فشار خون او ۱۵۰/۹۰ ، HR= ۸۰ و R=۶-۸ بود.

What problems exist with this patient?

😊 **Obesity + Cholelithiasis**

- **Overweight** → body weight > 20% greater than ideal weight
- **Morbid obesity** → body weight more than twice ideal weight
- **Ideal body weight is difficult to define.**
(height, build, sex and age)
- **BMI (body mass index) = body weight (kg) ÷ height (m)²**

- **Normal BMI =**
  - **Men → 22**
  - **Women → 20**

- **Obesity =**
  - **BMI >27 for men**
  - **BMI > 25 for women**

Severity of Obesity

Severity	BMI (kg/m ²)	Percentage over weight
Normal	< 24-25	<10
Mild	27-30	20-24
Moderate	31-35	41-100
Morbid	>35	>100

- بر اساس برخی مطالعات ضخامت چین های پوستی بیشتر از ۲۳ mm در مردان و ۳۰ mm در زنان نشانه چاقی است.
- عملاً ما جهت تعیین وزن نرمال از فرمول زیر استفاده می کنیم
- **For men: Ideal weight (kg) = h^(cm) – 100**
- **For women: Ideal weight (kg) = h^(cm) – 105**
- **For example , the ideal body weight for a man 170^{cm} is 70 kg**

✍ سندرم Pickwickian چیست؟

اولین تعریف توسط Dickens در سال ۱۸۳۷ طبق نوشته ای در کلوپ Pickwick بصورت زیر تعریف گردید:

✳ وجود چاقی و خواب آلودگی که بعداً بصورت زیر تکمیل شد :

- چاقی شدید، خواب آلودگی، هیپوونتیلیاسیون آلوئولی، تنفس دوره ای، هیپوکسمی، پلی سیتمی ثانویه، نارسایی قلب راست و هیپرتروفی بطن راست.
- در این افراد، هنگام خواب انسداد راه هوایی فوقانی سبب هیپوکسمی و هیپرکاپنی می شود. بسیاری از این اتفاقات در شب رخ میدهد.
- داروهای Progestational در درمان سندرم هیپوونتیلیاسیون ناشی از چاقی استفاده می شوند. این داروها باعث تحریک رسپانس تهویه به هیپرکاپنی و هیپوکسمی می شود. Medroxyprogesterone باعث افزایش تهویه و بهبود عملکرد قلبی و اریتروسیتوز در این بیماران می شود.

✍ انواع مشکلات متابولیکی که در بیماران شدیداً چاق دیده می شود کدامند؟

- مشکل اصلی در چاقی شدید افزایش در مصرف اکسیژن و تولید CO2 مرتبط با افزایش توده بافتی می باشد.

تغییرات عملکرد تنفسی در بیماران چاق را بیان کنید: ✍️

↓ V.T	
↓ IRV (Inspiratory Reserve Volume)	3000
↓↓ ERV	1000
RV → Normal	1500
FRC ↓ (FRC = RV + ERV)	2500
↓ V.C → V.C = (IRV + VT + ERV)	4500
↓ TLC	6000
↓ Chest wall compliance	

چه تغییراتی در PaO_2 و $PaCO_2$ رخ می دهد؟

□ Hypoxemia due to a low ventilation: perfusion ratio.

- پرفوزیون ریوی در افراد چاق به خاطر افزایش COP و افزایش حجم خون سیرکولاسیون و هیپرتانسیون ریوی افزایش می یابد.
- ونتیلاسیون آلوئولی کاهش می یابد.
- تغییرات $PaCO_2$ بسته به تهویه آلوئولی متغیر است.

سه نوع تهویه آلوئولی در افراد شدیداً چاق دیده می شود:

- 1 هیپرونتیلاسیون آلوئولی در پاسخ به **hypoxia**: این نوع معمولاً در افراد جوان، فعال و بیماران چاق با $PaCO_2$ حدوداً 35 mmHg دیده می شود.
- 2 هیپوونتیلاسیون آلوئولی در بیماران چاق مسن تر: $PaCO_2$ is always $> 40 \text{ mmHg}$
- 3 هیپوونتیلاسیون دوره ای: $PaCO_2$ بیماران در طی روز نرمال و یا زیر نرمال بوده ولی CO_2 در طی شب و در زمان استراحت بالا می رود.

تغییرات سیستم قلبی عروقی بیماران چاق کدامند؟

- COP و SV متناسب با مصرف اکسیژن و درجه چاقی افزایش می یابد.
- Blood volume افزایش می یابد.

$\uparrow$ Blood volume, $\uparrow$ COP $\rightarrow$ $\uparrow$ BP

Hypoxic pulmonary vasoconstriction

$\uparrow$ COP

P.HTN

$\uparrow$ HTN

$\uparrow$ COP

CHF in 10% obese patient

آیا بیماریهای دیگری معمولاً در ارتباط با چاقی وجود دارند؟ بله

- هیپوتیروئیدیسم، بیماری کوشینگ، هیپوگنادیسم.
- ۸۰ تا ۹۰٪ دیابتیک های NK چاق می باشند.
- استئوآرتریت، ترومبوآمبولیسم، هرنی هیاتال، کبد چرب، کله لیتیاژیس در بیماران چاق بیشتر دیده می شوند.

تغییرات آناتومیکی که باعث تأثیر در راه هوایی می شوند در این بیماران کدامند؟

- به علت چین های متعدد و گردن کوتاه و چربی های سینه ای فوقانی، فلکسیون و اکستانسیون گردن و مفصل آتلانتواکسیال (atlantoaxial) اغلب با محدودیت قابل ملاحظه ای همراه است. باز شدن دهان با محدودیت همراه است.

اختلال دستگاه معدی - روده ای مرتبط با چاقی مفرط کدام است؟

- بیماران با چاقی مفرط با یک انسیدانس بالایی از رفلاکس معدی - مری و فتق هیاتال و افزایش در فشار داخل شکمی مواجه می باشند.
- در طی بیهوشی، ۹۰٪ از بیماران چاق حجم شیره های گوارشی بالای ۲۵ ml با $PH < 2.5$ دارند، بنابراین این بیماران در معرض خطر بالایی از پنومونی آسپیراتیو اسید قرار دارند. انسیدانس بیماری کبدی در این بیماران زیاد است (کبد چرب، کله لیتیاژیس، هپاتیت، فیروز و سیروز)

شما این بیماران را قبل از عمل چگونه ارزیابی می کنید؟

- ارزیابی قبل از عمل باید شامل تاریخچه، معاینه فیزیکی و تست های آزمایشگاهی باشد.
- توجه خاص باید به فونکسیون قلبی، ریوی و کبدی گردد.
- ارزیابی سیرکولاسیون شامل علائم و نشانه های نارسایی بطن راست یا چپ، سابقه فشار خون و نوار قلبی خواهد بود.
- ارزیابی تنفسی شامل سابقه مصرف سیگار، تست ورزش، سابقه هیپوونتیلاسیون و خواب آلودگی، تست های فونکسیون ریوی با اسپرومتری و ABG و CXR می باشد.
- ارزیابی فونکسیون کبدی شامل گلوبولین و آلبومین سرم، SGOT ، SGPT ، بیلروبین، ALKP ، PT و کلسترول می باشد.
- ارزیابی راه هوایی فوقانی تاکید می گردد. چک کردن حرکت مفصل Atlanto – occipital و Temporo- mandibular با اکستانسیون سر، چک کردن کفایت فاصله تیرومنتال و در نهایت بررسی ذهنی سهولت لارنگوسکوپی و لوله گذاری.

این ABG را تفسیر نمایید: (در هوای اتاق)

PH: 7.25   PCO2: 50 mmHg   PO2: 58   HCO3- : 25 mEq/lit •

- این ABG دلالت بر اسیدوز تنفسی و اسیدوز متابولیک با هیپوکسی دارد. بیکربنات ۲۵ یک اشتباه آزمایشگاهی است.
- PH: 7.25 نشان دهنده اسیدوز، احتمالاً تنفسی یا متابولیک و یا هر دو است.
- اگر هیچ اختلال متابولیکی وجود نداشته باشد، یک PCO2: 50 mmHg باید باعث ایجاد PH: 7.35 نماید.
- اختلاف در PH ($7/25 - 7/35 = 0/1$) با یک اسیدوز متابولیک همراه است.
- هر 1mEq/lit زیادی اسید یا باز متناسب با تغییرات PH به اندازه 0/1 واحد می باشد.
- PaCO2: 50 mmHg یعنی اینکه هیپوونتیلاسیون آلوئولی وجود دارد.
- جهت تفسیر PaO2 باید همیشه FiO2 در دسترس باشد.
- هیپوکسمی در بیماران چاق معمولاً به علت کاهش تهویه نسبت به پرفوزیون (بدنبال کاهش FRC و هیپوونتیلاسیون) می باشد.
- اسیدوز متابولیک با هیپوکسمی دلالت بر اسیدوز لاکتیک ناشی از متابولیسم بی هوازی است.

تعیین PH در سطوح مختلف PaCO₂ در عدم حضور آنورمالی اسید-باز متابولیک

PaCO ₂	PH
80	7.20
60	7.30
40	7.40
30	7.50
20	7.60

- هر ۱۰ mmHg کاهش در PaCO₂ از مقدار نرمال باعث افزایش ۰/۱ واحد PH می گردد.
- هر ۲۰ mmHg افزایش در PaCO₂ از مقدار نرمال باعث کاهش ۰/۱ واحد PH می گردد.

پره مدیکاسیون این بیماران چگونه خواهد بود؟

- No narcotic & No sedative
- سداسیون سبک در بیماران کمتر چاق
- همزمان با شروع دریافت داروهای سداتیو، اکسیژن تکمیلی جهت جلوگیری از هیپوکسی ناشی از دپرسیون تنفسی
- اعتقاد بر این است که یک ملاقات خوب قبل از عمل مهم تر از سداسیون می باشد.
- خیلی مهم است که به بیمار در رابطه با احتمال انتوباسیون و ساپورت تهویه بعد از عمل توضیح داد.
- به خاطر افزایش انسیدانس فتق هیاتال و افزایش اسیدیتته شیره های گوارشی، یک آنتاگونیست H2 رسپتور مانند سایمتدین یا رانیتیدین به عنوان پره مدیکاسیون توصیه می شود.
- Cimetidine ، ۳۰۰ mg ، دهانی شب قبل از عمل + ۳۰۰ mg وریدی یکساعت قبل از عمل موثر است.

Cimetidine 300mg orally the night before surgery + 300mg IV, 1-2 hours Prior to surgery

Ranitidine 150 mg orally the night before surgery and 50-100 mg IV. 1-2 hours Prior to surgery

مزایای رانیتیدین نسبت به سایمتدین:

1. مدت اثر طولانی
2. عوارض جانبی کمتر
3. تداخل کمتر با متابولیسم سایر داروها

- متوکلوپرامید ۱۰ mg وریدی و آنتی اسید مانند ۳۰ ml سدیم سیترات جهت جلوگیری از پنومونی اسپیراتیو موثر است.
- داروهای پره مد باید وریدی یا از راه دهان تجویز شوند، تزریق IM معمولاً به خاطر تزریق داخل چربی باعث جذب های غیر قابل پیش بینی می شود.

عوارض جانبی سایمتدین کدامند؟ (در تزریق سریع وریدی)

- ✘ هیپوتانسیون - آریتمی - ارست قلبی
- ✘ پاسخ های کرونوتروپیک و اینوتروپیک منفی
- ✘ بلوک اثرات برونکودیلاتوری H₂ رسپتورها ← برونکواسپاسم
- ✘ لکوپنی ۱/۱۰۰۰۰۰۰، آگرانولوسیتوز و ترومبوسیتوپنی ۳/۱۰۰۰۰۰۰
- ✘ مهار متابولیسم دارویی میکروزومال کبد ← تصفیه آهسته وارفارین، دیازپام، فنی توئین، تتوفیلین و پروپرانولول و لیدوکائین.
- ✘ مواردی مانند آژیتاسیون، کنفوزیون مغزی و کوما در بیماران بدحال گزارش شده است.

📖 مانیتورینگ بیمار چگونه خواهد بود؟

- علاوه بر مانیتور روتین ECG ، BP ، گوشی ازوفاژیال، CO₂ انتهایی بازدمی، پالس اکسی متری، و درجه حرارت، یک لاین شریانی جهت بررسی blood gases و فشار خون لازم است.
- پالس اکسیمتری برای مانیتور مداوم ساچوراسیون اکسیژن شریانی مورد استفاده قرار می گیرد.
- CVP و کنترل برون ده ادراری در ساعت جهت بررسی تعادل مایعات و فونکسیون قلبی لازم است.
- نرواستیمولیتزر جهت مانیتور اثرات شل کننده ها مورد استفاده قرار می گیرد.

📖 نحوه القاء بیهوشی چگونه خواهد بود؟ تکنیک انتوباسیون را شرح دهید.

- لوله گذاری تراشه معمولاً در بیماران چاق مشکل می باشد. تمام وسایل اداره راه هوایی باید در دسترس باشد، مانند لوله های مختلف تراشه، گاید، ایروی های حلقی و حلقی دهانی و انواع لارنگوسکوپ.
- آندوسکوپ فیبراپتیک و لوازم ونتیلاسیون ترانس تراکتال و کریکوتیروتومی.
- به خاطر آسپیراسیون و انتوباسیون مشکل، انتوباسیون بیدار (awake) روش انتخابی می باشد.
- جهت awake intubation ، سداسیون با فنتانیل، دروپریدول و دیازپام و داروهای بی حسی موضعی مانند اسپری لیدوکائین یا بنزوکائین جهت استفاده در دهان و حلق لازم است.
- در صورت انتوباسیون مشکل، برونکوسکوپ فیبراپتیک استفاده خواهد شد.
- بعد از انتوباسیون، می توان بی هوشی با تیوپنتون را شروع کرد.
- در صورت عدم همکاری بیمار، Rapid- sequence induction با استفاده از مانور sellick بکار می رود.
- بیماران چاق فعالیت پسودوکولین استراز بالایی نسبت به سایر افراد دارند بنابراین دوزاژ ساکسی نیل کولین باید افزایش یابد.

اداره بیهوشی چگونه خواهد بود؟

Isoflurane

N₂O

for

maintenance

O₂

- داروهای استنشاقی به خاطر کنترل آسان عمق بیهوشی و پتانسیل شلی عضلات و استفاده از غلظت های بالایی از اکسیژن در صورت لزوم ترجیح داده می شود.
- بیهوشی نرولپتیک ممکن است نیاز به استفاده از مقادیر زیاد شل کننده ها و نارکوتیک ها را ایجاد کند، هر دو می توانند باعث تهدید تنفسی بعد از عمل شوند.
- ایزوفلوران، سوفلوران و دسفلوران ممکن است بخاطر بیوترانسفورماسیون پایین این داروها بهترین انتخاب باشند.
- چاقی خود باعث افزایش میزان بیوترانسفورماسیون متوکسی فلوران، انفلوران و هالوتان و در نتیجه افزایش سطوح یون فلوراید سدیم می شود.
- هالوتان به خاطر مواردی از jaundice بعد از عمل بهتر است استفاده نشود.

چه نوع شل کننده ای شما استفاده می کنید؟

➤ Recuronim- cisatracurium- atracurium- rocuronium- doxacurium- pipecurium- pancuronium- d-tubocurarine.

- Pancuronium در صورت وجود برادیکاردی و هیپوتانسیون مناسب است.
- Curare در صورت وجود تاکیکاردی و هیپرتانسیون مناسب است.
- Succinylcholine به خاطر بلوک دوگانه نباید به صورت drip استفاده شود.
- Mivacurium در صورت استفاده از تکنیک انفوزیون به خاطر کنترل آسان عمق شلی و ریکاوری سریع مناسب است. (نیمه عمر دارو ۲ دقیقه)
- جهت بلوک عضلانی دوز بالایی از **پانکرونیوم** در بیماران چاق نسبت به افراد معمولی لازم است، در صورت استفاده از **و کورونیوم و متوکورین** بر اساس وزن بیماران ریکاوری در بیماران چاق آهسته تر از افراد غیر چاق می باشد.
- در صورت استفاده از آتراکوریوم، مدت اثر دارو در افراد چاق و غیر چاق مشابه می باشد، بنابراین **آتراکوریوم یا سیس آتراکوریوم** ممکن است شل کننده انتخابی باشد.

در مورد استفاده از بی حسی رژیونال در افراد چاق بحث کنید. مزایا و معایب بکارگیری آن در افراد چاق کدامند؟

- ① بی حسی نخاعی در این افراد گزارش شده است، معایب بی حسی رژیونال؛ تکنیک مشکل و زمان طولانی جهت انجام آن، به خاطر لندمارک های ضعیف و فاصله زیاد بین پوست و کانال نخاعی
- ② ونتیلاسیون خودبخودی ناکافی در POS سوپاین به خاطر عضلات شکمی فلج شده
- ③ استرس سایکولوژیکی

- در یک تلاش جهت کنترل تنفس در طی جراحی، Koehler و Humm از روش اپیدورال توراسیک مداوم + بیهوشی عمومی داخل تراشه ای سبک استفاده کردند.
- این روش استرس های مربوط به سیستم قلبی عروقی در طی جراحی را کاهش می دهد. **این روش یک حالت همودینامیکی پایدار را فراهم می کند.** در این روش از ناركوتیک ها و داروهای استنشاقی استفاده نمی شود. بیداری بعد از عمل سریع می باشد و این اکستوباسیون سریع را فراهم می نماید.
- بی حسی اپیدورال باعث تسکین درد بدون دپرسیون تنفسی می گردد.
- به نظر می رسد G.A با تیتراژ مناسب داروهای بی هوشی بسته به نیاز بیمار در طی عمل جراحی با مونیتورینگ مناسب بیمار روش مناسبی باشد.

👉 بیمار را چه وقت اکستوبه کنیم؟ **criteria** برای اکستوباسیون کدامند؟

ونتیلایون حمایتی پیشگیری کننده در طول اولین شب بعد از عمل ممکن است برای بیماران خیلی چاق لازم شود. باید سایر بیماران هرچه سریعتر اکستوبه شوند.

★ **Extubation Criteria**

- 1 هوشیار و بیدار بودن بیمار
- 2 ریورس کافی و مناسب شلی عضلات
- 3 گازهای خون شریانی قابل قبول ($\text{PaO}_2 > 80$, $\text{PaCO}_2 < 50$, $\text{PH} = 7.35-7.45$)
- 4 مکانیک تنفسی قابل قبول (فشار دمی حداکثر حداقل $25-30$ cmH₂O , $\text{T.V} > 5\text{ml/kg}$, $\text{V.C} > 10\text{ml/kg}$)
- 5 وضعیت سیرکولاسیون ثابت.

✍️ عوارض زودرس بعد از عمل در بیماران چاق چیست؟

ترومبوآمبولیسم، عفونت زخم و نارسایی ریوی.

✍️ تاثیر Position روی فونکسیون تنفس در بیماران چاق چگونه است؟

- 🔔 در **supine Pos** ، محتویات شکم دیافراگم را بالا برده و در نتیجه FRC کاهش می یابد.
- 🔔 بیمار باید در **pos** نشسته یا نیمه نشسته بلافاصله بعد از **stable** شدن سیرکولاسیون قرار گیرد.
- 🔔 FRC حدود ۳۰٪ با تغییر وضعیت از وضعیت **supine** به **sitting** افزایش می یابد.
- 🔔 FRC حدود ۲۵٪ در اولین روز بعد از عمل لاپاراتومی در هر دو وضعیت کاهش می یابد.

✍️ چگونه از آتلکتازی بعد از عمل پیشگیری کنیم؟

حرکت دادن سریع، فیزیوتراپی سینه و تشویق بیمار به تنفس عمیق و سرفه کردن. تیتراژ درست و مناسب داروهای ضد درد بعد از عمل جهت جلوگیری از هیپوتانسیون

✍️ اکسیژن تکمیلی چه مدت بعد از عمل تجویز می شود؟

بدنبال عمل جراحی شکمی، هیپوکسمی ۴ تا ۶ روز احتمالاً وجود خواهد داشت، بنابراین اکسیژن با ماسک یا نازال باید برای چند روز بعد از عمل جهت جلوگیری از هیپوکسمی خطرناک داده شود.

Reference: Problem – oriented patient management
Fun- Sun F. YAO Fourth edition.

با تشکر

گلاسه‌وزان